

Inbreng rondetafelgesprek over de kosten en baten van de voorgenomen Klimaatwet, georganiseerd door de vaste commissie van Economische Zaken en Klimaat van de Tweede Kamer

Blok 4: niet economische kosten en baten verbonden aan de Klimaatwet

Linda Steg, Rijksuniversiteit Groningen; lead author IPCC SR1.5

- Klimaatverandering heeft hoe dan ook gevolgen voor mensen. Uitstel van aanvullend klimaatbeleid heeft veel negatieve gevolgen (zoals meer extreem weer, hittegolven, droogte, stijging zeespiegel), vooral voor de meest kwetsbare groepen. We hebben de keuze tussen voortgaan op de ingeslagen weg, waardoor klimaatverandering meer dan 1.5°C stijgt, wat gepaard gaat met veel negatieve gevolgen. Of we beperken klimaatverandering tot 1.5°C, wat gepaard kan gaan met een aantal negatieve gevolgen, maar ook vele positieve gevolgen.
- Om klimaatverandering te beperken tot 1.5°C, moet er netto wereldwijd geen CO₂ uitstoot zijn in 2050. Als ontwikkelingslanden emissieruimte krijgen om zich te ontwikkelen, zullen landen zoals Nederland eerder dan 2050 netto geen CO₂ meer mogen uitstoten.
- Mitigatie van klimaatverandering kan zowel negatieve (trade-offs) als positieve gevolgen (synergies) hebben voor de realisatie van de Sustainable Development Goals, zoals beperking van armoede, beperking van ongelijkheid, en goede gezondheid en welzijn. Tussen duurzame ontwikkeling en klimaatmitigatie zijn meer synergies dan trade-offs te verwachten.
- Er zijn verschillende manieren om de klimaatdoelstellingen te realiseren. Uitstel van de implementatie van klimaatbeleid beperkt het aantal keuzeoptyes en verhoogt de kosten.
- Slechts een heel kleine minderheid van de Nederlandse bevolking denkt dat klimaatverandering *niet* optreedt en dat klimaatverandering *niet* wordt veroorzaakt door mensen. Ook maakt slechts een heel kleine minderheid zich *geen* zorgen over klimaatverandering.
- Een grote meerderheid van de Nederlandse bevolking vindt dat overwegend duurzame energiebronnen (wind, zon, waterkracht) zouden moeten worden gebruikt om elektriciteit te produceren, en dat er slechts in beperkte mate (of niet) gebruik zou moeten worden gemaakt van fossiele energiebronnen (gas, steenkool) en kernenergie.
- Verschillende motieven bepalen gedrag en acceptatie van beleid. Mensen streven niet alleen naar zo laag mogelijke kosten en moeite voor henzelf, maar houden bij het maken van keuzes ook rekening met gevolgen voor anderen en het milieu.
- Iets goeds doen voor anderen of het milieu is voor veel mensen betekenisvol en roept positieve emoties op.
- Publieke acceptatie van beleid hangt niet alleen af van kosten en baten van beleid voor een individu, maar ook van de verdeling van deze kosten en baten, en van de mate waarin eerlijke besluitvormingsprocedures worden gevolgd. Er zijn verschillende opties om de kosten te beperken, de verdeling van kosten en baten te verbeteren, en besluitvormingsprocedures te verbeteren, zoals compensatie van groepen die (onevenredig) worden getroffen door beleid en publieke participatie in de besluitvorming. Acceptatie kan toenemen na invoering van beleid, als mensen de positieve effecten van dat beleid ervaren. Dit betekent dat succesvolle pilot projecten het publiek draagvlak kunnen versterken.